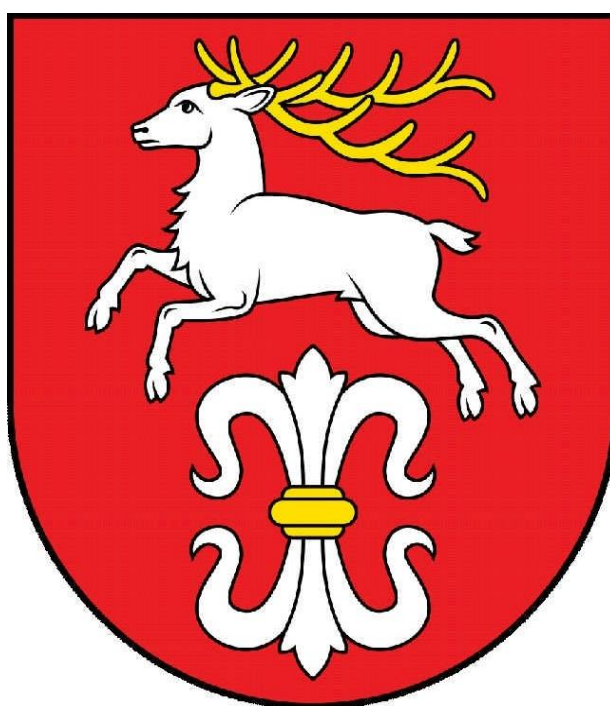

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bukowsko za rok 2024

Zatwierdził: Wójt Gminy Bukowsko

mgr inż. Marek Bańkowski

Bukowsko, kwiecień 2024 r.

Wstęp

Gospodarka odpadami, to jedna z ważniejszych dziedzin szeroko pojętej ochrony środowiska. Rozwój technologiczny oraz dostępność surowców i materiałów spowodowały wzrost jakości życia i rozwój cywilizacyjny, których negatywnymi konsekwencjami są wzrost konsumpcji społecznej i gwałtowny wzrost produkcji odpadów. Jako mieszkańcy i konsumenci stajemy się wytwórcami odpadów i ponosimy odpowiedzialność za ich zagospodarowanie. Zatrzymanie galopującego tempa wzrostu ilości wytwarzanych odpadów oraz zmniejszenie wykorzystywania surowców naturalnych jest wyzwaniem postawionym wszystkim krajom Unii Europejskiej, stąd ciągle zmiany w ustawodawstwie i wymagania stawiane projektantom, producentom i sprzedawcom zmierzające do gospodarki o obiegu zamkniętym. Zmiana świadomości społeczeństwa w zakresie odpowiedzialności za wytwarzane odpady jest obecnie jednym z najpilniejszych wyzwań cywilizacyjnych społeczeństwa. Brak nawyków ekologicznych i wygodnictwo społeczeństwa jest barierą utrudniającą zachowanie właściwej hierarchii gospodarowania odpadami, osiągnięcia poziomów recyklingu i gospodarowania odpadami w systemie zamkniętym.

Cel i zakres opracowania

Obowiązek przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami wynika z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2022 poz. 2519 z późn. zm.).

Opracowanie ma na celu analizę prowadzonych działań i podejmowanych decyzji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bukowsko oraz zapewnienia przejrzystości działania samorządu w zakresie gospodarowania odpadami i wydatkowania środków finansowych pochodzących z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zakres opracowania obejmuje zagadnienia wskazane w art. 9tb ust. 1 pkt. 1 do 7, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2022 poz. 2519 z późn. zm.).

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;

- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Uwarunkowania prawne:

- Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tj. Dz. U. 2024 poz. 399)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz 1530);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2414);
- Uchwała Nr XXIII/202/2020 z dnia 29 września 2020 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bukowsko.).

I. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego procesu przetwarzania odpadów komunalnych.

Instalacje komunalne na terenie Województwa Podkarpackiego zostały wskazane na „liście funkcjonujących oraz planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji na terenie woj. podkarpackiego instalacji komunalnych”, o których mowa w art. 38b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach została opublikowana 6 września 2019 r. na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Samorządu Województwa Podkarpackiego.

Lista obejmuje 10 instalacji do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 9 instalacji do przetwarzania odpadów powstałych w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – składowiska.

Tabela 1. Instalacje komunalne do przetwarzania odpadów niesegregowanych na terenie województwa podkarpackiego.

Funkcjonujące na terenie województwa podkarpackiego instalacje komunalne do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	
Nazwa i adres instalacji	
1.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i z selektywnej zbiórki, kompostownia. ul. Białobrzaska, 38-400 Krosno
2.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Zakład Zagospodarowania Odpadów Kozodrza, 39-103 Ostrów
3.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i z selektywnej zbiórki Wolica, 38-200 Jasło
4.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów Paszczyzna 62B, 39-207 Brzeźnica
5.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (MBP) ul. Centralny Okręg Przemysłowy, 37-450 Stalowa Wola
6.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (MBP) ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg
7.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych, kompostownia Giedlarowa, 37-300 Leżajsk

8.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki, kompostownia Sigielki, 37-418 Krzeszów
9.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych, kompostownia frakcji podsitowej Młyny 111a, 37-550 Radymno
10.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki, kompostownia ul. Piastowska, 37-700 Przemyśl

Niesegregowane zmieszane odpady komunalne

Gmina Bukowsko i Gmina Miasta Krosna zawarły z dniem 9 stycznia 2017 r. porozumienie międzygminne w sprawie powierzenia Gminie Miasta Krosno wybranego zakresu zadania utrzymania czystości i porządku w gminie obejmujące zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i odpadów zielonych, zawarte na 10 lat.

Do zmodernizowanej instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Krośnie na sortownię odpadów komunalnych zmieszanych w 2024 r. przekazano 233,810 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które zostały poddane procesowi R12.

Wytworzone w RCO Krosno odpady o kodzie 190599 stanowiące stabilizat po procesie biologicznego przetwarzania zostały skierowane na składowiska: Składowisko „Krosno”, oraz Składowisko „Średnie Wielkie” w ilości 61,285 Mg

Bioodpady stanowiące odpady komunalne

Bioodpady w ilości 7,600 Mg zostały skierowane do kompostowni w Regionalnym Centrum Odzysku w Krośnie i zagospodarowane w procesie R3.

II. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2024 r. nie zrealizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Działania edukacyjne

Zbiórka makulatury pn.: "Kochamy naturę, zbieramy makulaturę" realizowana przez szkoły podstawowe gminy, przy współpracy z firmą Transprzet Sp. z o.o. sp. k. Celem konkursu było kreowanie prawidłowych postaw w zakresie gospodarowania odpadami, zaktywizowanie całej społeczności szkolnej do działań związanych z segregacją odpadów.

Mieszkańcy otrzymali harmonogram z terminem odbioru odpadów który zawierał kolorową ulotkę dotyczącą właściwej segregacji odpadów. Dodatkowo podtrzymano w kolejnym roku możliwość korzystania z aplikacji na telefon – „Kiedy śmieci”. Aplikacja zawiera interaktywny harmonogram, oraz informacje dotyczące gospodarki odpadami.

III. Koszty poniesione w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Zestawienie kosztów poniesionych w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, wykonano na podstawie wydatków poniesionych w 2024 r. Zestawienie poniesionych kosztów przedstawia tabela nr 1.

Tabela 2. Wykaz kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami w 2024 r.

Lp.	Opis zadania	Kwota wydatkowana
1.	Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Bukowsko 2024 r.	1.053.562,16 zł.
2.	Koszty świadczenia usług w Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Karlikowie (obsługa, zbieranie i zagospodarowanie)	188.281,45 zł.
3.	Koszty obsługi administracyjnej: - wynagrodzenia - zakupy materiałów	43.381,64 zł. 1.097,08 zł.
4.	Składowisko odpadów:	

- energia	4.414,56 zł.
- monitoring środowiskowy	6.629,90 zł.
- remont	400
Razem koszty	1.297.766,79

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w roku 2024 wyniosły 1.146.289,33 zł

Stawki opłat w roku 2024

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Bukowsko wynosiła w 2024 r. 23,00 zł. miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość. Stawkę opłaty podwyższonej ustalono jako dwukrotność opłaty.

Opłatę regulowała uchwała Nr XIV/132/2019 z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty.

Osoby kompostujące bioodpady w przydomowych kompostownikach uchwałą Nr XIV/134/2019 z dnia 9 grudnia 2019 r. zostały zwolnione z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zwolnienie to kwota 2,00 zł. miesięcznie od osoby.

IV. Liczba mieszkańców

Według danych zawartych w ewidencji ludności w Gminie Bukowsko na koniec roku 2024 zameldowanych było 5397 mieszkańców.

Według złożonych deklaracji (na dzień 31.12.2024 r.) na terenie Gminy Bukowsko systemem odbioru odpadów zostało objętych 4380 mieszkańców.

Liczba złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych wyniosła – 1343.

Weryfikacja złożonych deklaracji opierała się na analizie danych z ewidencji podatkowej, ewidencji ludności oraz ewidencji gruntów i budynków, a także oświadczeń złożonych przez właścicieli nieruchomości.

Z prowadzonej weryfikacji deklaracji wynika, że na terenie gminy Bukowsko obserwuje się ciągłą migrację mieszkańców. Wielu mieszkańców przebywa stale poza granicami kraju i w innych miastach Polski. Wiele osób zmienia deklarację, zgłaszając swój wyjazd, nawet sezonowy - na kilka miesięcy. Z tego powodu liczba osób wskazanych w deklaracjach może nie odzwierciedlać stanu demografii na terenie gminy.

V. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wskazuje, że właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych;
 - 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej;
- oraz przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Rada Gminy Bukowsko nie podjęła uchwały w sprawie objęcia systemem odbioru odpadów nieruchomości niezamieszkałych. Po weryfikacji ustalono, że na terenie Gminy Bukowsko 44 właściciele nieruchomości niezamieszkałych nie posiada umów o których mowa w art. 6 ust.1 wyżej przytoczonej ustawy.

VI. Charakterystyka systemu gospodarki odpadami na terenie gminy Bukowsko.

Zadania i obowiązki gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi określa ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Ustawa zobowiązuje rady gmin do ustanawiania przepisów miejscowych, w zakresie regulaminu czystości i porządku w gminach, szczegółowych warunków i zakresu świadczenia usług gospodarowania odpadami w zamian za opłatę, wysokość stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, sposoby i częstotliwości pobierania opłat, a także upoważniania do podejmowania uchwał fakultatywnych w zakresie objęcia właścicieli nieruchomości niezamieszkałych systemem odbierania odpadów komunalnych.

W 2024 roku system gospodarki odpadami komunalnymi regulowały następujące uchwały:

- 1) w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bukowsko Nr XXIII/202/2020 z dnia 29 września 2020 r.;
- 2) w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów Nr XXIX/175/13 z dnia 28 stycznia 2013 r.;

- 3) w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty Nr XIV/132/2019 z dnia 9 grudnia 2019 r.;
- 4) w sprawie zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Nr XIV/134/2019 z dnia 9 grudnia 2019 r.;
- 5) w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi XIV/133/2019 z dnia 9 grudnia 2019 r.
- 6) w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Nr XXII/124/2016 z dnia 8 lipca 2016 r.;

W gminie Bukowsko systemem gospodarki odpadami komunalnymi objęci zostali właściciele nieruchomości zamieszkałych.

Odpady odbierane były w podziale na frakcje w workach odpowiednich kolorów:

- 1) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – kolor czarny;
- 2) bioodpady – kolor brązowy;
- 3) papier i tektura – kolor niebieski;
- 4) zmieszane odpady opakowaniowe (tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, opakowania z metali) – kolor żółty;
- 5) opakowania ze szkła – kolor zielony;
- 6) popiół – kolor szary

Odpady odbierane od mieszkańców były zgodnie z harmonogramem odbioru odpadów, który został dostarczony do każdej nieruchomości.

Raz w roku przeprowadzana była zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego.

VII. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

W roku 2024 z terenu gminy Bukowsko odebrano następującą ilość odpadów:

1. Opakowania z papieru i tektury – 19,24 Mg
2. Zmieszane odpady opakowaniowe – 149,22 Mg
3. Opakowania ze szkła – 104,46 Mg
4. Zużyte opony – 1,94 Mg
5. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – 3,18 Mg
6. Inne odpady nie ulegające biodegradacji – 15,66 Mg
7. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 267,63 Mg
8. Odpady wielkogabarytowe – 42,52 Mg
9. Odpady ulegające biodegradacji – 7,6 Mg
10. Popiół – 2,32 Mg

W roku 2024 w PSZOK zebrano następującą ilość odpadów:

1. Opakowania z papieru i tektury – 1,96 Mg
2. Opakowania ze szkła – 1,82 Mg
3. Zużyte opony – 5,14 Mg
4. Tekstylia – 3,86 Mg

5. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – 4,3 Mg
6. Odpady wielkogabarytowe – 42,32 Mg

VIII. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych.

W 2024 r. odebrano z terenu Gminy Bukowsko 267,63 Mg zmieszanych odpadów komunalnych

267,63 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych zostały skierowane do mechaniczno - biologicznego przetwarzania i zagospodarowania w procesie R12.

Bioodpady na terenie gminy Bukowsko odbierane są bezpośrednio od mieszkańców w brązowych workach i kierowane do RCO w Krośnie – Kompostownia i zagospodarowane w procesie R3. W 2024 r. z terenu Gminy Bukowsko odebrano 7,6 Mg bioodpadów.

IX. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Poziom został obliczony na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. 2021, poz. 1530).

$$P = Mr/Mw*100\%$$

P – poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wyrażony w %.

Mr – łączna masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi.

Mw – łączna masa wytworzonych odpadów komunalnych z grupy 15 i 20.

$$Mr = 658,8673 \text{ Mg}$$

$$Mw = 1117,79 \text{ Mg}$$

W tym masa odpadów poddanych recyklingowi u źródła 450,2800 Mg

$$P = 58,94 \%$$

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych do osiągnięcia w 2024 r. wynosi 45 %. W 2024 r. uzyskany poziom przez gminę Bukowsko to 58,94 % – poziom został osiągnięty.

X. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcenia oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy, przekazana do termicznego przekształcenia w roku 2024 wyniosła 22,6 Mg.

Łączna masa odebranych oraz zebranych w danym roku odpadów komunalnych wyniosła – 674,59 Mg.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Bukowsko wynosi – 3,35%.